

**ԱՌԱՐԿԱՅԱԿԱՆ ՆԿԱՐԱԳԻՐ
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՊԱՏՄՈՒԹՅԱՆ ՊԱՏՄԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ**

ՖԱԿՈՒԼՏԵՏ	ՊԱՏՄԱԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ
ԱՍԲԻՈՆ	ՊԱՏՄՈՒԹՅԱՆ, ԻՐԱՎԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ԵՒ ԴՐԱՆՑ ԴԱՍԱՎԱՆԴՄԱՆ ՄԵԹՈԴԻԿԱՅԻ ԱՍԲԻՈՆ
ԱՌԱՐԿԱՅԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄ ԵՎ ԸՆԹԱՑԻԿ ՄՈԴՈՒԼ	ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՊԱՏՄՈՒԹՅԱՆ ՊԱՏՄԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ
ԱՌԱՐԿԱՅԻ ԴԱՍԻՉ ԵՎ ՄՈԴՈՒԼՆԵՐԻ ՔԱՆԱԿ	1410B4/17
ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ	ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ
ԿՈՒՐՍ/ԿԻՍԱՄՅԱԿ	4-րդ կուրս, 1-ին կիսամյակ
ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ՆՊԱՏԱԿԸ	<p>Հիմնարար գիտելիքներ հաղորդել ընդհանուր պատմության պատմագրության կայացման, պատմական գիտելիքների և պատմական գիտության զարգացման ուղղությունների, դպրոցների կայացման ու էվոլյուցիայի, պատմափիլիսոփայական հոսանքների, հեղինակավոր պատմաբանների գիտական ժառանգության մասին:</p>
ԿՐԹԱԿԱՆ ՎԵՐՋՆԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԸ	<p>ԳԻՏԵԼԻՔ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Նկարագրել պատմական գիտության զարգացման ներքին և արտաքին գործոնները; • Բնորոշել հին հունական, հռոմեական, հումանիզմի, լուսավորության դարաշրջանի պատմագրության ներկայացուցիչների հայացքներն ու աշխատությունները; • Բացատրել նախնադարի պատմության պատմագրության կայացումը, մեթոդաբանությունը; • Սահմանել պատմության մատերիալիստական մեկնաբանումը; • Սահմանել պատմափիլիսոփայության ու նկարագրել աշխատությունները; • Բնորոշել ռուսական պատմագրության ուղղություններն ու ներկայացուցիչներին; • Նկարագրել խորհրդային պատմագրության զարգացման հակասությունները; • Բացատրել պատմագրության զարգացման ուղղությունները ժամանակակից փուլում: <p>ԿԱՐՈՂՈՒԹՅՈՒՆ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ինքնուրույն վերլուծել պատմական գրականությունը; • ձևակերպել գիտական աշխատանքների պատմագրական մասը; • մեկնաբանել պատմափիլիսոփայական ուղղությունները; • համադրել պատմաբանների պատմափիլիսոփայությունները; • հիմնավորել պատմագիտական հայեցակարգերը՝

	<p>տվյալ ժամանակաշրջանի պատմափիլիսոփայության և հասարակական-սոցիալական պատմության համատեքստում;</p> <ul style="list-style-type: none"> • ստացած գիտելիքները կիրառել դպրոցում: <p>ՀՄՏՈՒԹՅՈՒՆ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Հիմնավորել կամ քննադատել պատմագիտական վերլուծությունները, • Պաշտպանել կամ հերքել պատմաբանների հայացքները, • Պատմափիլիսոփայական ուղղությունների համակարգում պաշտպանել սեփական դիտարկումները, • Նախանշել ժամանակակից պատմագիտության զարգացման միտումները:
--	---

<p>ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՄԱՆ ՆԿԱՐԱԳԻՐ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ԿՐԵԴԻՏՆԵՐԻ ՔԱՆԱԿ - 4 • ԼՍԱՐԱՅԻՆ ԺԱՄ - 44 • ԴԱՍԱԽՈՍՈՒԹՅՈՒՆ - 22 • ՍԵՄԻՆԱՐ ՊԱՐԱՊՄՈՒՆՔ - 22 • ՇԱԲԱԹԱԿԱՆ ԺԱՄ - 4
---	--

<p>ՆԱԽԱՊԱՅՄԱՆՆԵՐ</p>	<p>Հիմնարար գիտելիքներ ընդհանուր պատմությունից, փիլիսոփայությունից, մշակութաբանությունից, կրոնի պատմությունից՝ բակալավրի ծրագրերին համապատասխան:</p>
-----------------------------	--

<p>ԴԱՍԱՎԱՆԴՄԱՆ ԵՎ ՈՒՍՈՒՄՆԱՌՈՒԹՅԱՆ ՄԵԹՈԴՆԵՐ</p>	<p>Խոսքային մեթոդներ՝ դասախոսություն, հարցախույզ, բանավեճ-քննարկում: Գործնական մեթոդներ՝ աշխատանք սկզբնաղբյուրների և պատմական գրականության հետ, ինքնուրույն և խմբային աշխատանք:</p>
---	---

<p>ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ՀԱՄԱՌՈՏ ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Պատմական գիտության զարգացման ներքին եվ արտաքին գործոնները: 2. Պատմական գիտելիքի զարգացումը ավանդական հասարակություններում: 3. Պատմագրության սկզբնավորումն ու զարգացումը անտիկ հասարակություններում: <ol style="list-style-type: none"> 3.1. Հին հունական պատմագրության սկզբնավորումը: 3.2. Հին հռոմեական պատմագրության սկզբնավորումը: 4. Համաշխարհային պատմության քրիստոնեական ավանդական հայեցակարգը և նրա հիմնական չափանիշները: 5. Պատմական մտքի զարգացումը Վերածննդի մշակույթի համակարգում: <ol style="list-style-type: none"> 5.1. Հումանիզմի դարաշրջանի պատմահայեցողության առանձնահատկությունները: 5.2. Հումանիզմի դարաշրջանի պատմագրությունը Իտալիայում: 5.3. Հումանիզմի դարաշրջանի պատմագրությունը Արևմտյան Եվրոպայի այլ երկրներում: 6. Պատմագրության զարգացումը Լուսավորության դարաշրջանի պատմական ճանաչողության համակարգում: <ol style="list-style-type: none"> 6.1. Լուսավորության դարաշրջանի պատմահայեցողության առանձնահատկությունները: 6.2. Լուսավորության դարաշրջանի պատմագրությունը
---	--

	<p>Իտալիայում և Ֆրանսիայում:</p> <p>6.3. Լուսավորության դարաշրջանի պատմագրությունը Անգլիայում և Գերմանիայում:</p> <p>7. Նախնադարի պատմության պատմագրության ձևավորումն ու զարգացումը XVIII-IX դդ. -ում:</p> <p>7.1. Նախնադարի գիտական պատմության առաջացումը:</p> <p>7.2. Պատմագիտության էվոլյուցիոնիստական ուղղությունը:</p> <p>7.3. Ֆրոյդիզմը պատմագրությունում: Պատմագրության իստորիզմի դպրոցը:</p> <p>8. Պատմափիլիսոփայական ուղղություններն ու պատմագրության զարգացման ընդհանուր միտումները 19-րդ դարում:</p> <p>8.1. Պոզիտիվիստական պատմաճանաչողության առանձնահատկությունները:</p> <p>8.2. Մարքսիստական պատմաճանաչողության առանձնահատկությունները:</p> <p>9. Ռուսական պատմական մտքի կայացումը: Ռուսական պատմագրության վերածումը ինքնուրույն գիտության:</p> <p>9.1. Ռուսական պատմական մտքի զարգացումը 18-րդ դարում:</p> <p>9.2. Ռուսական պատմական գիտության կայացումն ու զարգացման ուղղությունները 19-րդ դարում:</p> <p>9.3. Մարքսիզմն ու խորհրդային պատմագիտությունը:</p> <p>10. Պատմագրության զարգացման հայեցակարգային մոտեցումներն ու առաջատար դպրոցները 20-րդ դարում:</p> <p>10.1. XX դարի I կեսի պատմափիլիսոփայությունը:</p> <p>10.2. Առաջատար ազգային պատմագրական դպրոցների զարգացման հիմնական միտումները XX դարում:</p>
--	--

<p>ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ</p> <p>ՀԻՄՆԱԿԱՆ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Մ. Հարությունյան, Ընդհանուր պատմության պատմագրության Դասախոսությունների փաթեթ: 2. Միրզախանյան Ե. Ա., Ուրվագծեր հռոմեական պատմագրության, Երևան, 1971: 3. Միրզախանյան Ե. Ա., Ուրվագծեր հին Հունաստանի պատմագրության, Երևան, 1967: 4. Հին հունական աղբյուրներ, Ա, Հովսեփոս Փլավիոս, Դիոն Կասսիոս, թարգմ. Ս. Մ. Կրկյաշարյանի, Երևան, 1976: 5. Շիմշիրյան Մ. Ա., ՄՍՀՄ պատմության աղբյուրագիտություն, Երևան, 1972:
--------------------------------------	--

<p>ԼՐԱՑՈՒՑԻՉ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Гутнова Е. В. Историография истории средних веков. - М., 1985 2. Историография истории Древней Греции // История Древней Греции / Под ред. В. И. Кузищина. М., 1996 3. Историография истории Древнего Рима // История Древнего Рима / Под ред. В. И. Кузищина. М., 1994 4. Историография истории нового времени стран Европы и Америки / А. В. Адо, И. С. Галкин, И. В. Григорьева и др. / Под ред. И. П. Дементьева. - М., 1990 5. Историография истории нового и новейшего времени стран Европы и Америки / Под ред. И. П. Дементьева, А. И. Патрушева - М., 2000 6. Косминский Е. А. Историография средних веков V в. - середина XIX в. (лекции). - М., 1963 7. Низе Б., Очерк римской истории и источниковедения, СПб, 1910. 8. Ранович А. Б., Первоисточники раннего христианства, Москва, 1965.
------------------	---

9. Барг М.А. Категории и методы исторической науки. - М., 1984
10. Кроче Б. Теория и история историографии. – М., 1998
11. Репина Л.П. «Новая историческая наука» и «социальная история» - М., 1998
12. Тойнби А. Дж. Постижение истории. – М., 1991
13. Удальцова З.В. Советское византиноведение за 50 лет. – М., 1969
14. Февр Л. Бои за историю. – М., 1991
15. Хачатурян В.М. Проблема цивилизации в «Исследовании истории». А. Тойнби в оценке западной историографии // Новая и новейшая история. 1991. № 1.
16. Шпенглер О. Закат Европы. Очерки морфологии мировой культуры: В 2-х т. – М., 1998
17. Ясперс К. Смысл и назначение истории. – М., 1991

ՄՏՈՒԳՄԱՆ ԵՎ
ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՁԵՎԵՐԸ

Նախատեսված են 2 ընթացիկ գրավոր ստուգումներ՝ գրավոր ստուգողական աշխատանքներ, յուրաքանչյուրը՝ 100 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատուսը պարունակում է 3 հարց՝ 35, 35, 30 միավորային արժեքով: Եզրափակիչ ստուգումը բանավոր է՝ 100 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատուսը պարունակում է 3 հարց՝ 30, 30, 40 միավորային արժեքով: Միավորների քայլը 5 է:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ
ԲԱՂԱԴՐԻՉՆԵՐ ԵՎ ԿՇԻՌ

1. Բաղադրիչ 1-10% (հաճախումներ)
2. Բաղադրիչ 2-20% (ընթացիկ ստուգում 1-ին)
3. Բաղադրիչ 3-20% (ընթացիկ ստուգում 2-րդ)
4. Բաղադրիչ 4-40% (ամփոփիչ ստուգում)
1. Բաղադրիչ 5-10% (ընթացիկ ակտիվություն)

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՍԱՆԴՂԱԿ

Գնահատման թվային միավորը	Տարային գնահատական	Գնահատականի պաշտոնական թվային համարժեքը
96-100	A+	5+
91-95	A	5
86-90	A ₋	5-
81-85	B+	4+
76-80	B	4
71-75	B ₋	4-
66-70	C+	3+
61-65	C	3
40-60	C ₋	3-
Մինչև 39	D	2

Հ/Հ	Թեմա	Լսարանային ժամեր					Ուսանողի ինքնուրույն աշխատաժամանակը	Ուսանողի ընդհանուր աշխատաժամանակը
		Գրաթուղթներ	Գործնական	Լաբորատոր	սեմինար	Ուս. պրակտիկա		
1.	Ներածություն: Պատմագրության ուսումնասիրության առարկան և օբյեկտը: Պատմական գիտելիքի զարգացումը ավանդական հասարակություններում:	2					2	4
2.	Պատմագրության սկզբնավորումն ու զարգացումը անտիկ քաղաքակրթություններում:	4					4	8
3.	Հին հունական պատմագրության սկզբնավորումը:				2		3	5
4.	Հին հռոմեական պատմագրության սկզբնավորումը:				2		3	5
5.	Պատմական մտքի զարգացումը Վերածննդի մշակույթի համակարգում:	2					2	4
6.	Հումանիզմի դարաշրջանի պատմահայեցողությունը: Իտալիայի հումանիստական պատմագրությունը:				2		3	5
7.	Հումանիստական պատմագրության զարգացումը Արևմտյան Եվրոպայի երկրներում:				2		3	5
8.	Պատմագրության զարգացումը Լուսավորության դարաշրջանի պատմական ճանաչողության համակարգում:	2					2	4
9.	Լուսավորության դարաշրջանի պատմագրության զարգացումը Արևմտյան Եվրոպայի երկրներում:				2		4	6
10.	Նախնադարի պատմության պատմագրության ձևավորումն ու զարգացումը XVIII-IX դդ.-ում:	2					2	4
11.	Նախնադարի պատմության պատմագրության ձևավորումն ու զարգացումը XVIII-XIX դդ.-ում: Էվոլյուցիոնիզմ և իստորիզմ:				2		4	6
12.	Պատմափիլիսոփայական ուղղություններն ու պատմագրության զարգացման ընդհանուր միտումները 19-րդ դարում:	2					2	4
13.	Պոզիտիվիզմը, մարքսիզմը և							

	պատմագրության զարգացման միտումները 19-րդ դարում:				2		4	6
14.	Ռուսական պատմական մտքի կայացումը: Ռուսական պատմագրության վերածումը ինքնուրույն գիտության:	4					4	8
15.	Ռուսական պատմագրության զարգացման ուղղությունները 19-րդ դարում: Մարքսիզմը և խորհրդային պատմագրությունը:				4		6	10
16.	Պատմագրության զարգացման հայեցակարգային մոտեցումներն ու առաջատար դպրոցները 20-րդ դարում:	2					2	4
17.	Պատմագրության զարգացման հայեցակարգային մոտեցումներն ու առաջատար դպրոցները 20-րդ դարում:				2		3	5
18.	Ընդհանուր պատմության պատմագրության զարգացման ժամանակակից միտումները:	2					2	4
19.	Ընդհանուր պատմության պատմագրության զարգացման ժամանակակից միտումները:				2		3	5
Ընթացիկ ստուգում 1								4
Ընթացիկ ստուգում 2								5
Ամփոփիչ ստուգում								9
Ընդամենը								120